[2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 233

ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਟ੍ਰੈਵਨਕੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮੈਥਿਊ ਕੇ. ਸੀ.

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1281 ਆਫ਼ 2018)

30 ਜਨਵਰੀ, 2018

[ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4), 17, 18 ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ - ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ - ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕਿ ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਬੈਂਕ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ - ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਅੰਤਰਿਮ - ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, 3,50,000/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ: ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਪਾਰਟੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਕੋਲ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ - ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇ। ਇਤਰਾਜ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਾਇਗੀ, ਜੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ/ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਥਿਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 226 - ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

1.1 ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ, 2002 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ, ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਅ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। 18. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 4][237- ਈ]

1.2 ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇਕਰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ, ਸਿਵਾਏ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ। [ਪੈਰਾ 6][238- ਸੀ-ਡੀ]

1.3 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਬਹੁਤ ਗੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਈਆਂ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13(3ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਲੋੜੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7][239- ਬੀ-ਸੀ]

1.4 ਧਾਰਾ 13(4) ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 8 ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪੀੜਤ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਹੁਣ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਾਈ-ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਨ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। [ਪੈਰਾ 8][239- ਈ-ਐਫ]

ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਟ੍ਰੈਵਨਕੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਥਿਊ ਕੇ. ਸੀ.

1.5 ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਾਇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਕੋਲ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਜ਼ਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਪਰ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾਇਗੀ ਪੈਸੇ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਰਲਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਜ਼ੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇਸਦੀ ਲਗਜ਼ਰੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 16][243- ਸੀ-ਈ]

1.6 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਇਹ ਰਾਏ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ/ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17, 19][244- ਬੀ-ਸੀ, ਐਫ]

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2010) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 110: [2010] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1; ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਧੇਸ਼ਵਰਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 83: [2013] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 532; ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛਬੀਲ ਦਾਸ ਅਗਰਵਾਲ (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 603; ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਓ.ਸੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2001) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 569: [2001] 1 ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 466; ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚਾਨਨ ਸੁਬੁੱਧੀ (2010) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 552; ਕਨੱਈਆਲਾਲ ਲਾਲਚੰਦ ਸਚਦੇਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 782: [2011] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 602; ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗਿਫਟ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.

622; ਦਵਾਰਿਕੇਸ਼ ਸ਼ੂਗਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈਵੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1997) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 450: [1997] 1 ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 184 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2010] 9 ਐਸਸੀਆਰ 1 ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2013] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 532 ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 603 ਨੇ ਪੈਰਾ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2001] 1 ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 466 ਪੈਰਾ 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2010) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 552 ਨੇ ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2011] 2 ਐਸਸੀਆਰ 602 ਪੈਰਾ 13 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 622 ਨੇ ਪੈਰਾ 15 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[1997] 1 ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 184 ਪੈਰਾ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1281 ਆਫ਼ 2018।

ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.06.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਏਰਨਾਕੁਲਮ, ਡਬਲਯੂ. ਏ. ਨੰਬਰ 1218 ਆਫ਼ 2015, ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 10035 ਆਫ਼ 2015 ਵਿੱਚ।

ਐਚ. ਪੀ. ਰਾਵਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੰਜੇ ਕਪੂਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੇਘਾ ਕਰਨਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਨਸੀ ਕਪੂਰ, ਆਦਿਤਿਆ ਪੀ. ਅਰੋੜਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਰਾਏ ਅਬ੍ਰਾਹਮ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੇ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਨਾ ਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਮਾ ਜੈਨ, ਅਖਿਲ ਅਬ੍ਰਾਹਮ, ਹਿਮਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 24.04.2015 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ, 2002 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 3,50,000/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਸੋਧ/ਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ।

ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਟ੍ਰੈਵਨਕੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਥਿਊ ਕੇ. ਸੀ. [ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.]

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਪੀ. ਰਾਵਲ, ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਨੂੰ 28.12.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਸ਼ੀਲ ਸੰਪਤੀ (ਐਨ.ਪੀ.ਏ.) ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਏ 41,82,560/- ਰੁਪਏ ਸਨ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ। ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ 21.01.2015 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 13(3ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 31.3.2015 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ 21.04.2015 ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ (ਲਾਗੂਕਰਨ) ਨਿਯਮ, 2002 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ, ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀੜਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਅ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2010 (8) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 110, ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਧੇਸ਼ਵਰਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2013 (10) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 83 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਦ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

5. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਏ ਅਬਰਾਹਿਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਅਸਲ ਸੀ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਧਾਰਾ 13(3ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੋਲ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਡੀ

ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਘਿਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਨਿਆਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛਬੀਲ ਦਾਸ ਅਗਰਵਾਲ, 2014 (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 603 ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"15. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਥਾਨਸਿੰਘ ਨਾਥਮਲ ਕੇਸ, ਟੀਟਾਘਰ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲ ਕੇਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫੋਰਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।"

7. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ

ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13(3ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮਾਰਚ 2015 ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ 2004 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 30 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

"ਵਿਆਖਿਆ। ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ, ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।"

8. ਧਾਰਾ 13(4) ਨੋਟਿਸ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ 21.04.2015 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਹੁਣ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਕਾਸਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ 24.04.2015 ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਚਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਨ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

9. ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਖੇਡਣ ਦਾ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਬਦਲਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਧੀਆਂ। ਨਰਸਿਮਹਨ ਕਮੇਟੀ । ਅਤੇ ॥ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਅੰਧਯੁਜਿਨਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ

ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਤਰਲਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਸੰਪਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1993 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਡੀਆਰਟੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਨਿਯਮਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੇਜ਼ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਡੀਆਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਓ.ਸੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (2001) 6 ਐਸਸੀਸੀ 569 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ:-

"6. ਇਹ ਐਕਟ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇਜ਼-ਟਰੈਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿਧੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।"

11. ਸਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ (ਉਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਅ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:-

"43. ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੈਅ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਟੈਕਸਾਂ, ਸੈੱਸ, ਫੀਸਾਂ, ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਡ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

***

55. ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਐਲਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਡੀਆਰਟੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ।"

12. ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚਾਨਨ ਸੁਬੁੱਧੀ, 2010 (15) ਐਸਸੀਸੀ 552 ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰਿਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 10,00,000/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਪਿਆ:

"7. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਸੀ।"

13. ਕਨੱਈਆਲਾਲ ਲਾਲਚੰਦ ਸਚਦੇਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2011 (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 782 ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"23. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। (ਸਾਧਨਾ ਲੋਧ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ; ਸੂਰਿਆ ਦੇਵ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਰਾਏ ਅਤੇ ਐਸਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਅਲਾਈਡ ਕੈਮੀਕਲ ਲੈਬਾਰਟਰੀਜ਼ ਵੇਖੋ।)"

14. ਇਕਬਾਲ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ 'ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ' ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ 226 ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"27. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਕਰੇਗਾ। ਗਲਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

***

28.....ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਗਲਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।"

15. ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗਿਫਟ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 622 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:-

"3. ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(3-ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ,

"3. ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(3-ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ,
ਜਿਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

16. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਾਇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਜ਼ਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਪਰ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾਇਗੀ ਪੈਸੇ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਤਰਲਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਜ਼ੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਇਸਦੀ ਲਗਜ਼ਰੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"46. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ/ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸਾਂ, ਸੈੱਸ, ਫੀਸਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਟੇਅ ਦਾ ਅਜਿਹੇ ਸੰਗਠਨਾਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ (ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ) ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਾਬੂਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਬਨਾਮ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਵਰਲਪੂਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ਼ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਐਂਡ ਹਰਬੰਸਲਾਲ ਸਾਹਨੀਆ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। "ਆਰਡਰ।"

17. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਇਮ

ਰਹਿਣਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਇਹ ਰਾਏ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਸਟੇਅ/ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

18. ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦਵਾਰਿਕੇਸ਼ ਸ਼ੂਗਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈਵੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1997 (6) ਐਸਸੀਸੀ 450 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਰੀਖਣ:-

"32. ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਾਹਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ।"

19. ਇਸ ਲਈ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

20. ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਨਿਯੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ